

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **R. B.**, zast. JUDr. Janou Brhlovou, advokátkou se sídlem Karola Šliwky 129/12, Karviná - Fryštát, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 10. 2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2015, čj. 18 Ad 73/2014-81,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Janě Brhlové, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3146 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) utrpěl v roce 2011 zlomeninu patní kosti levé nohy, jejíž následná léčba byla neúspěšná. V roce 2014 podal žádost o přiznání invalidního důchodu. Okresní správa sociálního zabezpečení v Ostravě (správní orgán I. stupně) jeho žádost zamítla rozhodnutím ze dne 19. 8. 2014 pro nesplnění podmínek podle § 38 a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť na základě posudku posudkového lékaře shledala, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost stěžovatele pouze o 30 %. Námitky stěžovatele, které směřovaly proti zhodnocení jeho zdravotního stavu, zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 10. 2014.

[2] Stěžovatel proto podal žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví žalobu zamítl. Vycházel přitom z posudkového spisu, lékařských zpráv předložených stěžovatelem a vyžádaného posudku posudkové komise. Vzhledem k tomu, že v průběhu soudního řízení byla stěžovateli diagnostikována sclerosis multiplex, vyžádal si krajský soud doplňující posudek posudkové komise i k tomuto onemocnění. Posudek byl vypracován dne 22. 7. 2015. Posudková komise dospěla v obou posudcích ke stejnému závěru, a sice že pracovní schopnost stěžovatele poklesla v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 30 %, a to i po zohlednění nově diagnostikovaného onemocnění. Zákon o důchodovém pojištění přitom pro účely přiznání nejnižšího stupně invalidity stanoví pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Z tohoto důvodu není stěžovatel dle závěrů posudkové komise invalidní.

II. Stručné shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Krajskému soudu vytýká, že se nezabýval otázkou, kdy u stěžovatele vznikla nově diagnostikovaná nemoc (sclerosis multiplex) a kdy došlo k jejímu rozvinutí do takové míry, že již z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost více než o 30 %. Dále stěžovatel navrhl, aby bylo za tímto účelem doplněno řízení o posudek posudkové komise ministerstva nebo o znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví ortopedie. Poukázal na skutečnost, že přestože mu byla opakovaně operována patní kost levé nohy, zdravotní následky po nástupu výkonu trestu byly zcela jiného druhu, než které by měly odpovídat tomuto stavu, a zcela odpovídaly již tehdy zjištěnému onemocnění sklerosou multiplex. Proto stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaná se ztotožnila s napadeným rozsudkem a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, kterými je povinen se zabývat i bez návrhu (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Stěžovatel činí sporným posouzení jeho zdravotního stavu pro účely přiznání invalidního důchodu. Domnívá se, že jeho pracovní schopnost poklesla o více než 30 % a že na míru poklesu měla zejména vliv jeho nově diagnostikovaná nemoc, která existovala a dále se rozvíjela již v době rozhodování správního orgánu [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003 čj. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS].

[8] K tomu zdejší soud uvádí, že z § 38 zákona o důchodovém pojištění plyne, že pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním. *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %* (§ 39 odst. 1).

[9] Zdejší soud ve své ustálené rozhodovací praxi dovodil, že „[s]právní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek

pokračování

příslušné posudkové komise, o něž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise)“ (viz rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20). V nyní posuzované věci stěžovatel nenamítá nesprávné obsazení příslušné posudkové komise a ze spisů nic takového neplyne. Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval otázkou, zda posudek ze dne 6. 2. 2015 a doplňující posudek ze dne 22. 7. 2015 posudkové komise ob stojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.

[10] Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, aby podaný posudek obsahoval náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2012, čj. 6 Ads 97/2011-138).

[11] Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.). Jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky č. 359/2009 Sb. Zdravotní postižení podřadí posudková komise podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce, současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného zvýšení podle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.

[12] Soud při přezkoumání rozhodnutí přitom vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Po seznámení se s předloženými spisy zdejší soud konstatuje, že oba posudky splňují všechny formální i obsahové náležitosti. Pokud jde o posudek ze dne 6. 2. 2015, posudková komise vycházela z nálezů praktického lékaře MUDr. F. ze dne 17. 7. 2014, z nálezů interních vyšetření MUDr. B. ze dne 24. 6. 2014, 1. 7. 2014, a 6. 1. 2015, z nálezů neurologického vyšetření MUDr. B. ze dne 11. 12. 2014, ze znaleckého posudku z odvětví psychiatrie MUDr. Svobodové ze dne 21. 1. 2011, ze zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. H. ze dne 27. 2. 2014, ze sdělení posuzovaného ze dne 25. 1. 2015, ze zdravotní dokumentace Věznice Karviná (předchozí zařazení stěžovatele k výkonu trestu) z úplné spisové dokumentace správního orgánu I. stupně, ze spisu Krajského soudu v Ostravě a ze sdělení posuzovaného, které posudková komise obdržela 27. 1. 2015. Posudková komise dospěla k závěru, že rozhodující

příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 16. 10. 2014 je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (ztuhnutí nebo omezení pohybu v hlezenním kloubu/kloubech), kdy z rozmezí 10 – 20 % stanovila horní hranici 20 %. Dále v souladu s § 3 odst. 2 této vyhlášky zvýšila horní hranici o dalších 10 % a dospěla k celkové procentní míře poklesu pracovní schopnosti 30 %. Posudková komise ve svém posudku taktéž uvedla, že případná reoperace levého hlezna není sama o sobě důvodem pro přiznání jakéhokoliv stupně invalidity, neboť jejím cílem je zlepšení hybnosti a včetně následné rehabilitace je biologickým důvodem pro trvání dočasné pracovní neschopnosti. Svým posudkovým závěrem se tak posudková komise ministerstva plně shodla se závěry posudkových lékařů správního orgánu I. stupně a žalované.

[14] Na jednání krajského soudu dne 2. 7. 2015 (č. l. 64 spisu krajského soudu) vyplynulo, že stěžovateli byla během jeho hospitalizace ve vězeňské nemocnici Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno diagnostikována sclerosis multiplex. Krajský soud si proto vyžádal doplňující posudek posudkové komise k této skutečnosti. Posudková komise vycházela ze spisové dokumentace Krajského soudu v Ostravě, z propouštěcí zprávy Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno, týkající se období 12. 3. – 12. 6. 2015, a z dokumentace posudkové komise z předchozího řízení. V posudku především uvedla, že onemocnění trvá zatím krátce na to, aby zakládalo důvody pro invaliditu, a v této chvíli by bylo důvodem pro vystavení dočasné pracovní neschopnosti. „*Je z medicínského hlediska zapotřebí sledování tohoto onemocnění dlouhodobě v odborné ambulanci a nejdříve po jednom roce soustavného léčení lze konstatovat, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který by mohl být důvodem pro podání nové žádosti o invaliditu.*“ Pokles pracovní schopnosti stěžovatele se tedy dle posudkové komise nijak nezměnil, proto setrvala na svém původním závěru o 30% poklesu.

[15] S ohledem na výše uvedené oba posudky Posudkové komise MPSV v Ostravě obstály v testu úplnosti a přesvědčivosti. Posudky se zabývaly všemi vznesenými skutečnostmi, které stěžovatel považoval za rozhodující z hlediska přiznání invalidního důchodu. Posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu stěžovatele pod korespondující ustanovení vyhlášky, tj. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise.

[16] Zdejší soud dále uvádí, že nebylo ani nezbytné doplňovat řízení o další posudek, který by se zabýval posouzením, od kdy a v jaké míře se u stěžovatele rozvíjela nemoc nově diagnostikovaná na jaře roku 2015, jak žádal stěžovatel, neboť posudková komise měla své závěry o zdravotním stavu stěžovatele a o míře jeho pracovní schopnosti činit pouze ve vztahu k období do vydání rozhodnutí žalované, tj. do 16. 10. 2014. Je sice pravda, že se stěžovatel do doby, než se o nově zjištěné nemoci dozvěděl, nemohl domáhat, aby byla zohledněna v jeho žádosti. Ovšem pokles pracovní schopnosti, který posudková komise ve svém posudku vyhodnocuje, není závislý na počtu stanovených diagnóz, ale na celkovém zdravotním stavu žadatele a na míře jeho omezení nejzávažnějším ze stanovených onemocnění a zdravotních potíží. I kdyby tak vznik onemocnění nastal již během řízení o žádosti stěžovatele o přiznání důchodu, či předtím, posudková komise jasně uvedla, že tato nemoc je zatím v začátcích, nelze přesně předpovědět její průběh. Zatím tedy zakládá „pouze“ dočasnou pracovní neschopnost.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[17] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v tomto řízení žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto ani jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 12. 2. 2015, čj. 18 Ad 73/2014-28, ustanovena zástupkyně JUDr. Jana Brhlová, advokátka se sídlem v Karviné-Fryštátě. Zdejší soud přiznal advokátce odměnu za dva úkony právní služby (sepsání kasační stížnosti, porada s klientem) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve výši 2 x 1.000 Kč (srov. § 9 odst. 2, § 7 bod 3 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů paušální částkou ve výši 2 x 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 2.600 Kč. Jelikož advokátka doložila, že je plátkyní DPH, zdejší soud jí přiznal částku odpovídající 21 %, tj. 546 Kč. Celkem tedy činí odměna 3.146 Kč (2.600 Kč + 546 Kč) a bude vyplacena z účtu NSS ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu